

ogArkivsak

25/17549-6

Saksbehandler

Magnar Simensen

Saksgang

Hovedutvalg for næring, klima og miljø

Fylkesutvalget

Fylkestinget

Møtedato

03.06.2026

09.06.2026

16.06.2026

Innovasjon Norge Vestfold-Telemark – årsrapport 2025

Innstilling fra fylkesdirektøren

Årsrapport for Innovasjon Norge Vestfold-Telemark 2025 tas til orientering.

Sammendrag

Det er fra Innovasjon Norge (IN) Vestfold-Telemark mottatt årsrapport for Vestfold 2025, vedlagt saken. IN tilbyr et bredt spekter av tjenester. I årsrapporten rapporteres det på enkelthetene i disse oppdragene, både relatert til 553.61 og annet. En del av disse er kort gjengitt i saken.

Bakgrunn og saksgang

Rapporten for 2025 dekker Innovasjon Norge (IN) sin aktivitet i Vestfold, og den politiske saken er utarbeidet tilsvarende. Rapporten legges fram for hovedutvalg for næring, klima og miljø og fylkesutvalget, som innstiller til fylkestinget. Fylkestinget fatter endelig vedtak i saken. Direktør i Innovasjon Norge Vestfold Telemark er invitert til å gi en orientering i fylkesutvalget.

Saksopplysninger

IN skal være statens og fylkeskommunens virkemiddel for å realisere verdiskapende næringsutvikling i hele landet. Hovedmålet er å utløse bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling, og utløse regionenes næringsmessige muligheter. IN har tre delmål; flere gode gründere, flere vekstkraftige bedrifter og flere innovative næringsmiljøer. IN utførte i 2025 både et nasjonalt oppdrag med finansiering over statsbudsjettet og regionale oppdrag gitt av Vestfold fylkeskommune.

IN forvalter et stort, mangfoldig og mangeartet oppdrag for departementer og fylkeskommuner. De ulike ordningene er landsdekkende og fylkesfordelte, nasjonalt og regionalt tildelte, ordinære og ekstraordinære, generelle og spesifikke (som reiseliv og landbruk), og noe kun i distriktpolitisk virkemiddelområde. De gis som tilskudd og lån, unntaksvis garantier.

Fylkeskommunene er sammen med Staten ved Nærings- og fiskeridepartementet eier av særlovsforetaket Innovasjon Norge med eierandeler på hhv. 49 % og 51 %. Dette nasjonale medeierskapet håndteres i henhold til egen lov og avtaler, og er ikke en del av den regionale

rapporten. Rapporten gir detaljer på flere områder. Her gjengis hovedpunkter, i hovedsak tatt direkte inn fra rapporten.

Regionale rammer:

- Rammetildeling 553.61: 4,655 mill. kr. Midlene kan nyttes til bedriftsnettverkstilskudd, mentortilskudd og oppstartstilskudd 1.
- Innvilget 2,28 mill. kr fordelt på 21 tilskudd. Oppstart 11 tilskudd - 1,443 mill. kr, klynger og nettverk 1 tilskudd - 0,335 mill. kr, og mentortilskudd 8 tilskudd - 0,252 mill. kr.
- Av rammetildelingen er kun 46 % disponert i løpet av året. Gjennomsnittet for alle 15 fylker er 81 %, nest lavest er Vestland med 62 %. Sammenlignet med 2024 er i tildeling til bedriftsnettverk redusert fra 2,9 mill. kr til 335.000 kr. Det vises i rapporten til at en forventet tildeling først kom på plass over nyttår. For oppstartstilskudd er det en reduksjon på 30 %, fra 2.063.520 til 1.443.328 kr.
- Pr 31.12.25 står 3.051.169 kr netto disponibelt for 2026, og kommer i tillegg til ny tildeling på 6,3 mill. kr gitt for 2026.
- Administrasjons- og gjennomføringskostnader knyttet til forvaltning av tjenestene over post 553.61 dekkes innenfor rammen for oppdraget og iht. regler avtalt mellom IN og fylkeskommunene. I 2025 ble det tatt ut 525.037 kr til gjennomføring. Fylkeskommunene mottar egen rapport der dette rapporteres mer detaljert.
- Ramme for IBU-midler (investerings- og bedriftsutviklingsmidler i landbruket) i Vestfold i 2025 var 38,91 mill. kr (2024: 34,27 mill. kr). IBU-midlene er en del av oppdragsbrevet fra fylkeskommunen, knyttet opp mot den regionale næringsstrategien for mat og skog.

Landbruk, regionale og landsdekkende rammer,

- Landbruksoppdraget inkluderer de fylkesvise IBU-midlene som har en regional ramme, og andre landsdekkende ordninger der bevilgningene kommer fra Landbruks- og Matdepartementet.
- Beløpet er fra 2022 mer enn doblet, fra 41,7 til 85,6 mill. kr.

Totalt, inkl. landsdekkende rammer:

- Samlede tildelinger over regionale og landsdekkende rammer er 147,2 mill. kr (2024: 135,9), fordelt på 128 tildelinger. Tilskudd 112,8 mill. kr (100,1), lån 16, 0 mill. kr (27,2), og garantier 18,4 mill. kr (8,6). Det er færre tilsagn i 2025 enn årene før.
- Det er hvert år 2022–25 gitt tilsagn til bedrifter i alle fylkets kommuner.

Noen hovedpunkter fra årsrapporten:

IN bidrar også med viktig kompetanse. Innen reiselivssektoren har IN levert på bærekraftsfokus bl.a. gjennom prosessene for bærekraftige reisemål. I 2025 ble Vestfold første fylke hvor samtlige kommuner er sertifisert som bærekraftige reisemål.

IN har vært involvert i mobiliserings-, samarbeids- og strategiarbeid i tilknytning til landbruksnæringen. IN har deltatt i styrings- og arbeidsgruppen for arbeidet med ny regional næringsstrategi for mat og skog, og er representert i arbeidsgruppen for kompetansenettverket Lokalmat Øst. IN støtter aktivt opp om Matrike Vestfold, og ga et tilskudd på 500.000 kr til etablering av prosjektet. Her deltar IN i Matrådet som skal ivareta faglig utviklingsretning og forankring hos interessentene.

Det europeiske virkemiddelapparatet; Horisont Europa, Digital Europa-programmet, Det europeiske forsvarsfondet og EUs innovasjonsfond m.fl., tilbyr norske selskaper unike muligheter til delfinansiering til FoU-tunge og kapitalintensive prosjekter, ofte i samarbeid med sin egen verdikjede. Prosjektene bringer norske bedrifter raskere ut i det europeiske markedet, gir økt synlighet og teknologiutvikling, og bidrar på sikt til økt norsk eksport. EU-programmer tilbyr i gjennomsnitt høyere støttegrad enn det norske virkemiddelapparatet, og prosjektene er unntatt statsstøtteregeverket.

INs EU-programrådgivere tilbyr spisset rådgivning, sparring i søknadsskrivingsprosessen samt hjelp til å identifisere europeiske prosjektpartnere. IN har sammen med Norges forskningsråd, Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse og Digitaliserings-direktoratet ansvaret for mobilisering til Horisont Europa og Digital Europa-programmet.

Nøkkeltall for Vestfold i Horisont Europa, akkumulerte tall fra 2021 - okt. 2025 for alle aktører (UoH-sektor, næringsliv, Institutt og off. sektor):

- Totalt innsendte søknader 2021-2025: 205
- Totalt innvilgede prosjekter 2021-2025: 36
- Suksessrate for deltagelser: 17.6 %
- Antall innvilgede prosjekter med koordinatorrolle: 6
- Total finansiering av innvilgede prosjekter: 11,9 mill. euro (ca. 128,3 mill. kr), hvorav 5,5 mill. euro (ca. 59,3 mill. kr) til næringslivet.

Økonomiske, administrative og juridiske konsekvenser

Saken har ingen økonomiske, administrative eller juridiske konsekvenser.

Konsekvenser for fylkets klimamål og FNs bærekraftsmål

Foreliggende sak har ingen egne konsekvenser for fylkets klimamål og FNs bærekraftsmål. Konsekvensene, i form av positive og ønskede effekter, oppstår ved at tildelingene settes i aktivitet hos bedrifter. I oppdragsbrev til IN er fylkeskommunens regionalpolitiske prioriteringer tydelig spesifisert. Rapportering og resultater vurderes som tilfredsstillende.

Konsekvenser for CRPD

Som en ren orientering med årsrapport for utført arbeid i Innovasjon Norge i 2025 har saken ingen direkte konsekvenser for CRPD.

Fylkesdirektørens vurdering

Årsrapporten viser hvilket samfunnsoppdrag IN har, og hvordan dette utøves gjennom et stort antall aktiviteter og finansielle instrumenter. Sammen med kommunene, Kobbens Inkubator, START i Vestfold og Universitet i Sørøst-Norge, er IN blant de viktigste samarbeidspartnere i arbeidet for økt verdiskaping og sysselsetting.

Samtidig registrerer fylkesdirektøren at konsekvensene av det budsjettmessige nedtrekket i IN i flere runder blir tydeligere. Dette har medført reduserte ressurser og færre bedrifter med potensial for en god utvikling kan motta tilskudd, lån eller kompetanse. Ansvaret på det regionale og lokale virkemiddelapparatet øker, og det er et økt press på ressursene. IN blir i mindre grad i stand til å delta som faglig rådgiver for fylkeskommunen og aktiv part i samarbeidet med de regionale og lokale virkemiddelaktørene.

I en slik situasjon er det grunn til å se nærmere på hvorfor IN kun har disponert under halvparten av rammen tildelt av fylkeskommunen i fjor. Fylkesdirektøren vil følge opp dette overfor IN.

Fylkesdirektøren kan i begrenset grad vurdere hvordan IN har utført oppdraget i detalj, og hvilke resultater som er levert. Desto viktigere er det at IN over flere år har fått utført undersøkelser om både faktiske målbare effekter og kundenes tilfredshet. Disse er gjengitt i den regionale rapporten. Slik disse resultatene leses, synes det at offentlige midler disponert gjennom IN utgjør en positiv forskjell.

Konklusjon/anbefaling

Fylkesdirektøren mener at det samarbeides godt mellom IN og de øvrige virkemiddelaktørene i Vestfold. De kompletterer hverandre på en god måte med sine ulike tjenester og virkemidler rettet mot ulike typer faser, bransjer, aktører og behov. Det anbefales å ta årsrapporten til orientering.

Vedlegg:

Regional oppdragsgiverrapport Innovasjon Norge Vestfold 2025